

Haftalık Uluslararası Ekonomi Raporu

19-23 Nisan 2010

ABD

- ❖ ABD bütçesi, kurtarma harcamalarındaki ciddi azalmaya rağmen, Mart ayında 65.39 milyar dolar açık verdi.
- ❖ ABD'de Şubat'ta dış ticaret açığı %7.4 artarak 39.7 milyar dolar oldu. İthalat ve ihracat fiyatları %0.7 arttı. Ocak ayı ticaret açığı 37.29 milyar dolardan 36.95 milyar dolara revize edildi.
- ❖ Philadelphia FED Endeksi Nisan'da 20.2 değerini alarak beklentilerin çok az üzerinde açıkladı.
- ❖ ABD'de Sanayi Üretimi Mart'ta %0.1 ile beklentilerin altında artış kaydetmesine yılın ilk çeyreğindeki artış %7.8 ile 1999'un son çeyreğinden beri en yüksek seviyede gerçekleşti. ABD'de Mart ayı kapasite kullanım oranı ise %73.2 oldu.
- ❖ ABD Michigan Üniversitesi Tüketiciler Güven Endeksi, Nisan ayında 69.5 değerini alarak bir önceki aya göre beklentilerin tersine geriledi.
- ❖ ABD'de Mart ayında yeni konut inşaatları 626,000 adetle beklentilerin üzerinde gerçekleşti. İnşaat ruhsatları tahminlerin üzerinde 685,000 oldu.
- ❖ ABD'ye uzun vadeli swap harici sermaye girişi Şubat'ta 47.1 milyar dolar, net toplam sermaye girişi ise 9 milyar dolar oldu.
- ❖ ABD işsizlik maaşı başvuruları 10 Nisan'da sona eren haftada 484,000'e çıkararak beklentilerin üzerinde açıkladı.
- ❖ ABD'de tüketici fiyatları Mart ayında %0.1 artarken, gıda ve enerji fiyatları içermeyen çekirdek endeks değişim göstermedi.
- ❖ ABD'de perakende satışlar Mart'ta %1.6 arttı. Otomotiv dışındaki çekirdek satışlardaki artış ise %0.6 ile beklentilerin biraz üzerinde gerçekleşti.
- ❖ RealtyTrac verilerine göre ABD'de ilk çeyrekte konut icra başvuruları %16 artışla rekor kıracak 932.234 oldu.
- ❖ ABD'de FDIC, toplam varlıklarını 6 milyar doları aşan 8 bankaya daha el koydu. Böylece bu yıl FDIC tarafından el konulan banka sayısı 51'e yükseldi

EURO BÖLGESİ

- ❖ İspanya, Yunanistan planına 3.6 milyar euro, Almanya ise 8.4 milyar euro kaynak sağlayacak
- ❖ Yunanistan kurtarma mekanizmasının ayrıntılarının açıklanmasından sonra yaptığı ilk borçlanma ihalesinde toplam 1.2 milyar euro tutarında bir yıl ve altı aylık bono ihracı etti. İhaleye yüksek talep gelmesine rağmen borçlanma maliyetleri önceki ihalelere göre oldukça yüksek oldu.
- ❖ Euro bölgesi sanayi üretim endeksi Şubat'ta bir önceki aya göre %0.9, yıllık bazda ise %4.1 ile beklentilerin üzerinde arttı.
- ❖ Eurostat verilerine göre 16 ülkeden oluşan Euro bölgesinde Mart ayı enflasyonu yıllık bazda nihai %1.4 oldu ve beklentilerin altında gerçekleşti.
- ❖ İtalya'da Şubat ayında Sanayi Üretimi yıllık %2.7 arttı.
- ❖ İspanya Başbakanı kamu açıklarını aşağıya çekmek için 50 milyar euroluk tasarruf planı kamu sektöründe %4 oranında yapılacak istihdam kısıntısını içeren sıkı mali önlemlerin kararlılıkla uygulanacağını belirtti.
- ❖ Üst düzey bir Yunanistan kamu yetkilisi, Yunanistan'ın tahlil ihracı için ABD'de roadshow planlarında değişiklik yapmadığını belirterek basında çıkan haberleri yalanladı.

ÇİN

- ❖ Çin'in dördüncü büyük halka açık bankası ICBC'ye göre, ülkenin büyük bankalarının regülatörlerin finansal güç için ortaya koyduğu zorunlulukları karşılayamamaları için 480 milyar yuan (70 milyar dolar) sermayeye ihtiyaçları var.
- ❖ Çin ekonomisi ilk çeyrekte %11.9 büydü. GSYİH son üç yılın en hızlı büyümelerini kaydetti ve ekonomistlerin beklentilerinden hızlı büydü.

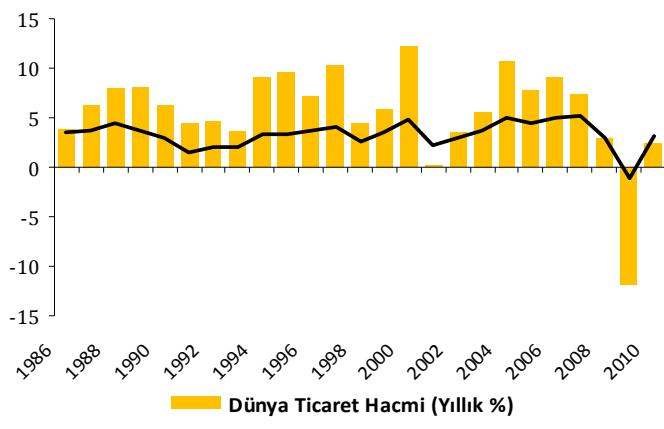
DİĞER ÜLKELER

- ❖ İngiltere'de Mart ayında toplam perakende satışlar %6.6 arttı.
- ❖ Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Güney Kore'nin notunu "A2"den "A1"e çekti, not görünümünün durağan olduğunu açıkladı.
- ❖ IMF, sahip olduğu kriz fonunu on kat artırarak 550 milyar dolara çıkardı. Katkıda bulunan ülke sayısını, ise önde gelen gelişmekte olan ekonomileri içerecek ve onlara paranın harcanmasında söz hakkı tanıyacak şekilde genişletti.
- ❖ IMF, Çin ve diğer ülkelerin, aralarında para birimlerinin revalüe edilmesinin, politikaların iç tüketimin artırılmasına yönlendirilmesi ve daha sofistik piyasalar gerçekleştirmeye çalışmanın yer aldığı bir tedbirler paketi yoluyla ekonomik büyümeyi feda etmeden büyük ticaret fazlalarını azaltabileceklerini bildirdi.
- ❖ IMF, Dünya Ekonomik Görünümü raporunda işsizlikle mücadeleye öncelik verilmesi gerektiği vurgularken, gelişmiş ülkelerde, istihdamda bu yıl görülecek olan toparlanmaya rağmen, işsizliğin 2011 yılında da yüksek seyretmeye devam edeceğini bildirdi.

Dünya Ticaretinde Görülen Gelişmeler

ABD finans sektöründe başlayan kriz, ABD'nin büyük şirketlerinin iflas etmesine ya da kurtarılmasına neden olurken, yaklaşık yüz yıldır faaliyette bulunan Lehman Brothers'ın iflas etmesinin ardından globalleşmeye başlamış ve 1929 yılından sonra en ciddi kriz haline dönüşmüştür. Yaşanan bu krizde borsaların kısa sürede çok sert bir şekilde düşmesinin yanısıra, Dünya Ticaret Hacmi, Büyük Buhran'dan sonraki en sert düşüşünü yaşamıştır. Bu yazımızda dünya ticaretinde bu krizle görülen gelişmelere değinilecek olup, ABD ve Çin'de son açıklanan dış ticaret verileri kısaca incelenecektir.

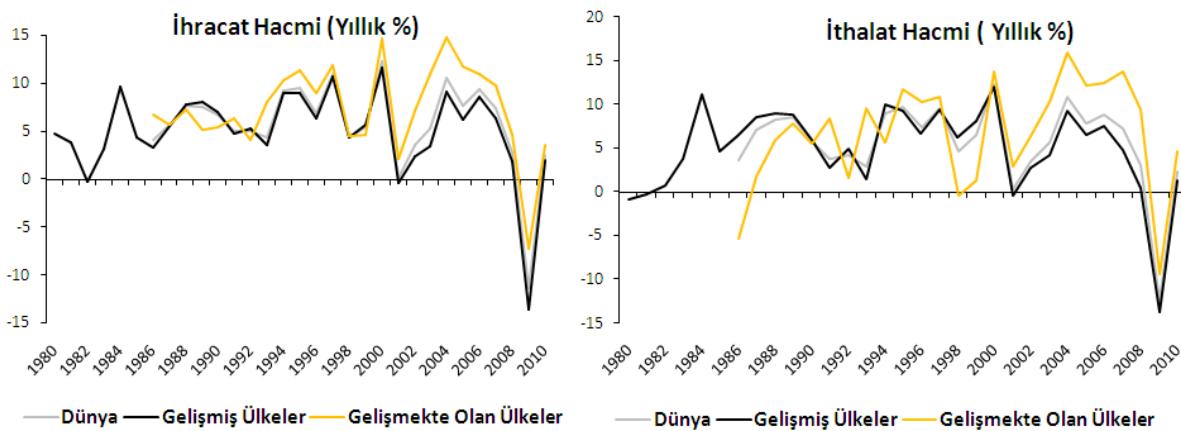
Grafik 1. Dünya Ticaret Hacmi ve GSYİH Büyüme (Yıllık % Değişim)

Kaynak: IMF, 2010 verisi IMF beklentisidir

Krizin globalleşerek tüm dünyayı etkilemeye başladığı 2008 yılında, dünya ticaret hacmi artış hızındaki ciddi yavaşlama dikkat çekerken, 2009 yılında ise, sert bir daralma görülmüştür. Söz konusu durumun, fakirleşen ülkelerin, mallarını hem ihraç edecek hem de ithal edecek ülke bulamamaları kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Büyüme ile ticaret hacmi arasındaki korelasyonun %90 gibi yüksek bir oran olması, söz konusu düşünceyi desteklemektedir (Bkz. Grafik 1).

Grafik 2. Ülke Grupları Açısından İthalat ve İhracat Hacmi (Yıllık % Değişim)

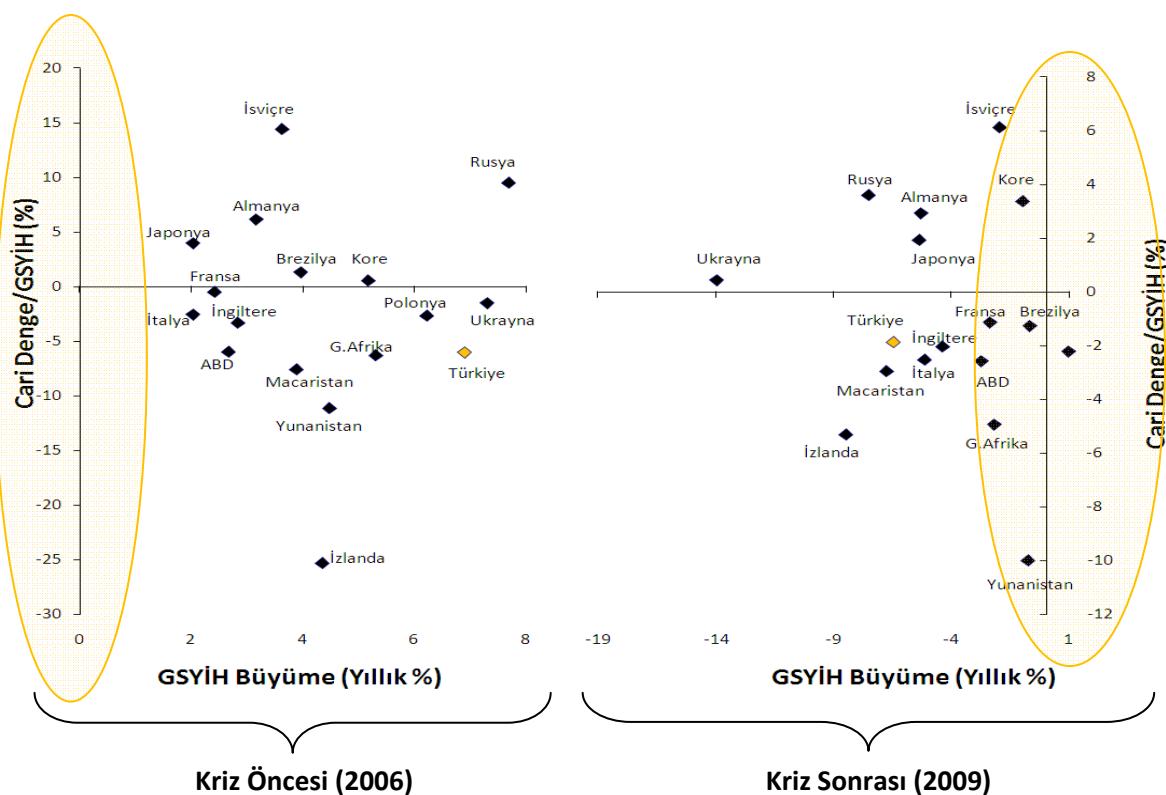

Kaynak: IMF, 2010 verisi IMF beklentisidir

Dünya ticaret hacminde görülen söz konusu azalışların hem ithalat hem de ihracat hacimlerinde görülen ciddi düşüşlerden kaynaklandığı görülmektedir. Dikkat çeken ise, ithalat ve ihracat hacimlerinin, ekonomilerin genişleme ve daralma dönemlerinde asimetrik hareket etmeleridir. Yani, yukarıdaki grafikten de anlaşılacağı gibi, hem gelişmiş ülke hem de gelişmekte olan ülkelerin hızlı büyükleri dönemlerde, ithalattaki yükselişlerin ihracattaki yükselişlerden daha fazla olmasına rağmen, ekonomilerin daralma dönemlerinde ithalat ile ihracat düşüşlerinin aynı oranda olduğu görülmektedir (Bkz. Grafik 2). Bu durum, dış ticaret açılarının genişleme döneminde hızla artması, buna karşın daralma döneminde aynı hızla daralmamaları anlamına gelmektedir. Ayrıca, ülke gruplarıyla birlikte tüm dünya ihracat rakamları, birlikte hareket etmelerine rağmen, ithalat hacminde 2000 yılından önce ülkeler arasında farklılığın olması da dikkat çekmektedir.

Ticaretle doğrudan ilişkili olan diğer bir konu ise, dünya ticaretinde görülen bu daralmanın dış ticaret dengesinde ve cari işlemlerdeki global dengesizlikleri azaltıp azaltmadığıdır. 2005 yılında dünya ticaret dengesizliklerinin asıl nedeninin “tasarruf fazlalığı” (savings glut) olduğunu öne süren Bernanke, özellikle bu dengesizliğin en önemli göstergesinin ABD'deki yüksek cari işlemler açığı olduğunu belirtmiştir. Bir ülkedeki harcamaların tasarruflarından fazla olduğu şeklinde de ifade edilebilen cari işlemler açısından söz konusu global dengesizliklerin son yaşanan krizle bir miktat azaldığı yorumu yapılabilir. Ülkeler bazında büyümeye ve cari denge arasındaki grafiklerin kriz öncesi ve kriz sonrası dönemlerine bakıldığında, kriz öncesi dönemde ülkelerin cari dengelerinin dağıtık bir şekilde dağılmış sergilemelerine rağmen, kriz sonrasında bu dağınlığın bir miktar toparlandığı ve ülkelerin birbirlerine yakınlaşlığı görülmektedir. Söz konusu yakınlaşma, dikey eksendeki cari denge/GSYİH oran aralığındaki daralmadan anlaşılmaktadır (Bkz. Grafik 3).

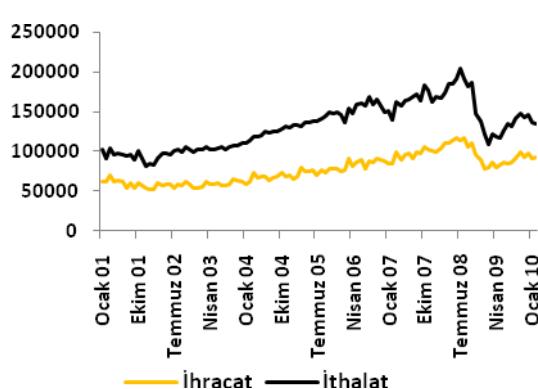
Grafik 3. Kriz öncesi ve kriz sonrası ülkeler bazında Büyüme ve Cari Denge

Kaynak: IMF

ABD ve Çin Dış Ticaret Rakamları

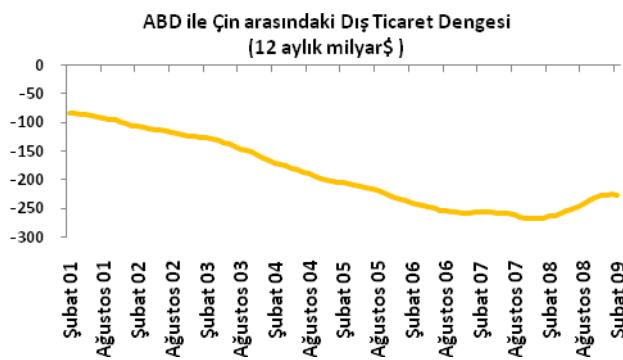
Grafik 4. ABD İthalat ve İhracat rakamları (milyon dolar)

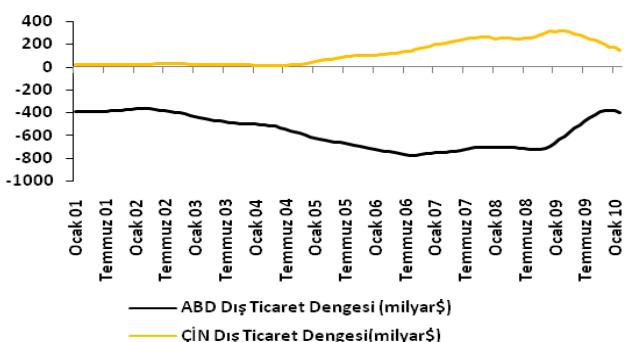
Geçtiğimiz hafta açıklanan ABD Şubat ayı dış ticaret açığı, beklentilerin üzerinde bir artışla 2010 yılı birinci çeyrek büyümeye rakamları konusunda kaygı yaratmıştır. Şubat ayında dış ticaret açığı bir önceki aya göre %7.3 artışla 39.7 milyar dolar olarak gerçekleşirken, bu genişlemenin nedeni olarak, ihracatta görülen yatay seyrin çok üzerinde ithalatta %1.7'lük artışın görülmESİ gösterilebilir (Bkz. Grafik 4). İthalattaki yükselişte petrol ithalatından sonra en yüksek artışın tüketim malları üzerinden olması, ABD'de tüketim harcamalarının düzelmeye devam ettiği sinyallerini vermektedir. 2007 yılında başlayan krizin, ABD tüketicilerini fakirleştirmesinden dolayı

azalan harcamaların, 2010 yılı başından itibaren toparlandığı bu yükselişlerle doğrulanmaktadır. Ayrıca ABD'de krizle birlikte etkili olan tüketim-yatırım paniğinin de durulmaya başladığı ve söz konusu dış ticaret açığının bu seviyelerde kalacağı açıklanan bu son veriyle desteklenmektedir.

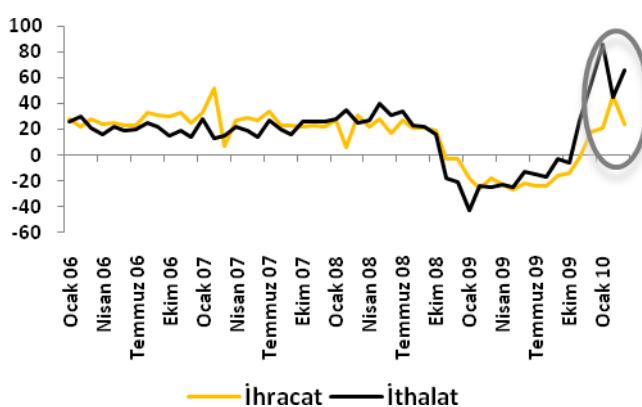
Grafik 5. ABD ile Çin arasındaki Dış Ticaret Dengesi

Grafik 6. ABD ve Çin Dış Ticaret Dengesi (12 aylık)

Grafik 7. Çin İthalat ve İhracat rakamları (Yıllık % Değişim)

olduğu, öncümüzdeki aylarda yeniden dış ticaret fazlası vermeye devam edecegi düşünülmektedir. Ayrıca, açığın mevsimsel etkilerden ve ticarette dönemsel gerilemeye neden olan yurtıcı kaynakların büyümeye gelen yapısal bozukluklardan kaynaklı olduğu söylemektedir. Açıklandı söz konusu dış ticaret gelişmelerine rağmen, Çin'de açıklanan bu dış ticaret rakamlarının büyümeye rakamlarını fazla etkilemediği ve Çin'in 2010 yılı ilk çeyreğinde beklenenlerin üzerinde %11.9 oranında büyüğü görülmüştür.

Global piyasalardaki ticari dengeyi etkileyen en önemli ülkelerden biri olan ve döviz kuru politikasıyla ABD'yi krize sürüklendiği söylenen Çin, Mart ayında, yetmiş ay sonra ilk kez dış ticaret açığı vermiştir. Çin, ihracatındaki %24'lük artış karşılık, ithalatında %66 oranında bir artış gerçekleşmesinden dolayı, 7.24 milyar dolar dış ticaret açığı vermiştir (Bkz. Grafik 6). İhracattaki artış hızında görülen bu yavaşlamada, Çin'in en büyük ticaret ortağı olarak bilinen ABD ile yapılan ticaret hacminde görülen ciddi düşüşün etkili olduğu düşünülmektedir (Bkz. Grafik 7). Piyasalarda Mart ayında görülen bu dış ticaret açığının geçici

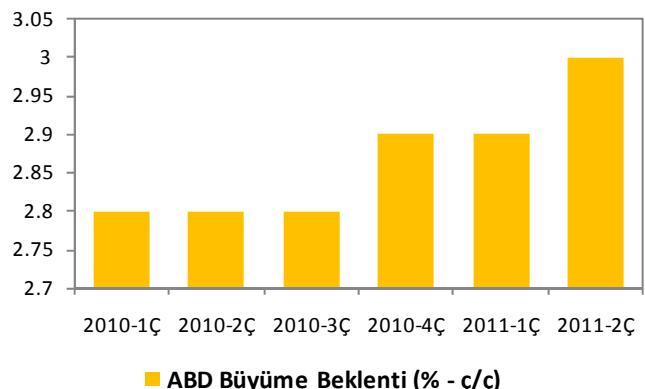
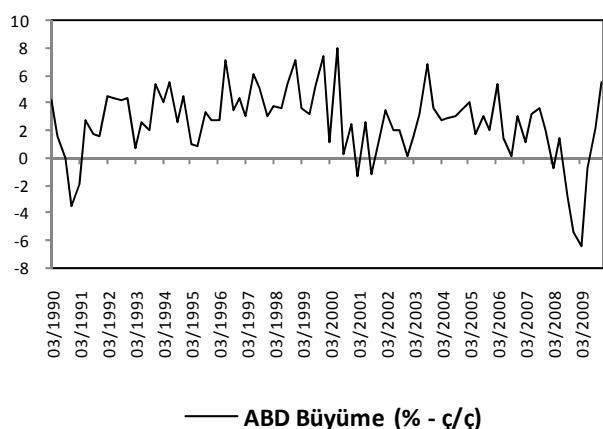
AÇIKLANACAK VERİLER (19-23 NİSAN 2010)

		Ekonomi Gündemi	Önceki	Beklenti
19.04.2010	ABD	Öncü göstergeler Endeksi (Mart)	%0.1	%0.9
	Japonya	Güven Endeksi (Mart)	39.8	--
20.04.2010	Euro Bölgesi	Cari İşlemler Dengesi(Şubat)	€-16.7 milyar	--
	Almanya	ZEW Endeksi (Nisan)	44.5	--
		ÜFE(Mart-yıllık)	-%2.9	--
	İtalya	Sanayi Siparişleri (Şubat-yıllık)	%1.1	--
21.04.2010	ABD	Haftalık mortgage verileri	--	--
	İngiltere	İşsizlik Oranı(Şubat)	%7.8	--
22.04.2010	ABD	Haftalık İşsizlik Başvuruları	--	--
		ÜFE(Mart,aylık)	-%0.6	%0.3
		İkinci El Konut Satışları (Mart)	5.02 milyon	5.22 milyon
	Euro Bölgesi	Tüketiciler Güveni(Nisan)	-17.2	--
		PMI İmalat Endeksi(Nisan)	56.3	--
		PMI Hizmetler Endeksi(Nisan)	54.7	--
	Almanya	PMI İmalat Endeksi(Nisan)	59.6	--
		PMI Hizmetler Endeksi (Nisan)	54.7	--
	Fransa	PMI İmalat Endeksi(Nisan)	55.2	--
	İngiltere	Para Arzı(Mart)	%0.2	--
23.04.2010	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Mart)	%0.5	--
		Yeni Konut Satışları(Mart)	0.308	--
	Euro Bölgesi	Sanayi Siparişleri(Şubat)	-%0.2	--
	Almanya	IFO Endeksi (Nisan)	98.1	--
	İngiltere	Büyüme (1. ç - son rev.)	--	--
	İtalya	Perakende Satışlar(Şubat)	-%0.5	--

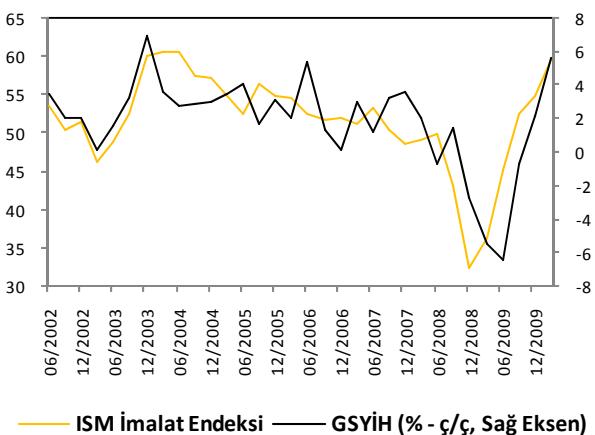
ABD EKONOMİK GÖSTERGELERİ

EKONOMİK AKTİVİTE GÖSTERGELERİ

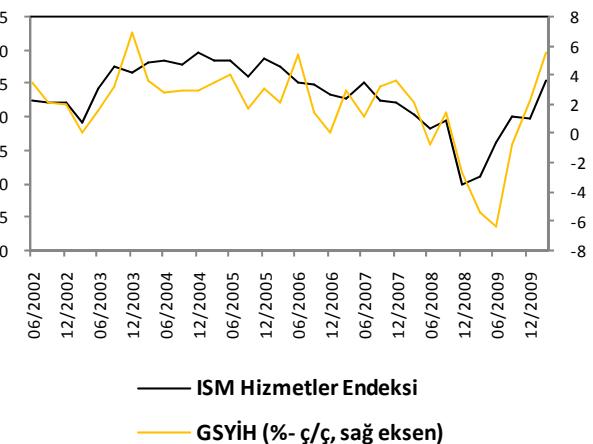
ABD Büyüme

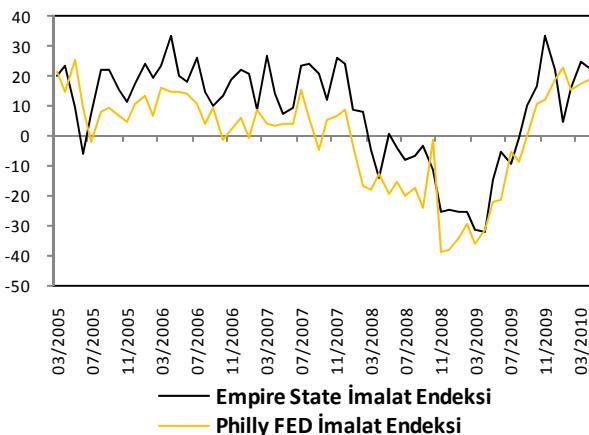
ISM İmalat ve ABD Büyüme

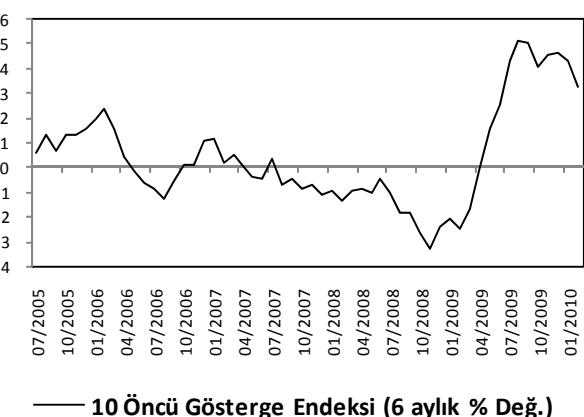
ISM Hizmetler ve ABD Büyüme

Empire State ve Philly FED Üretim Endeksleri

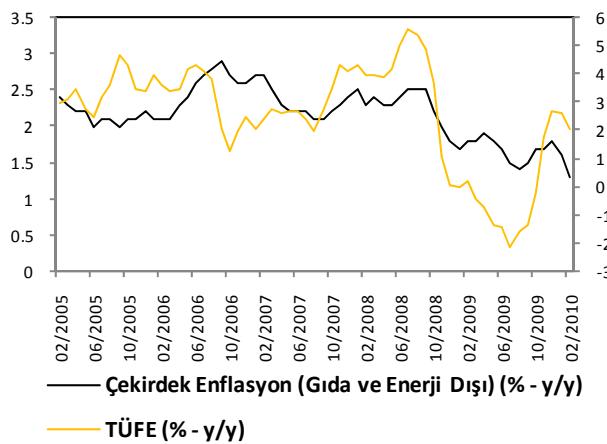

Öncül Göstergeler

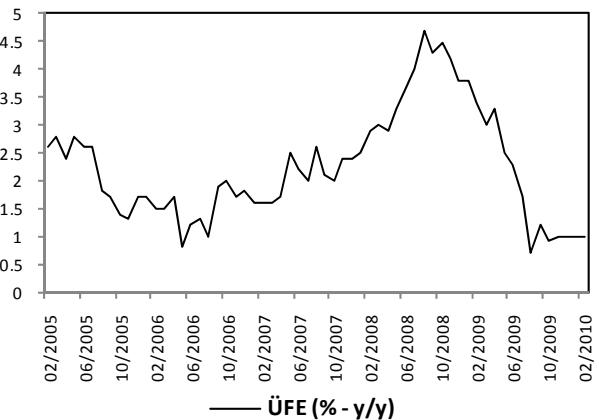

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

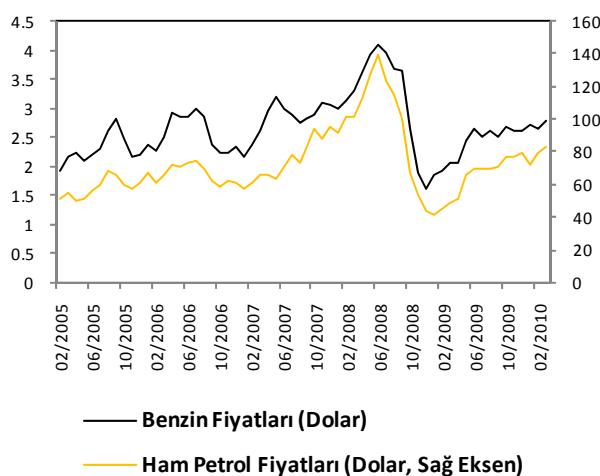
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

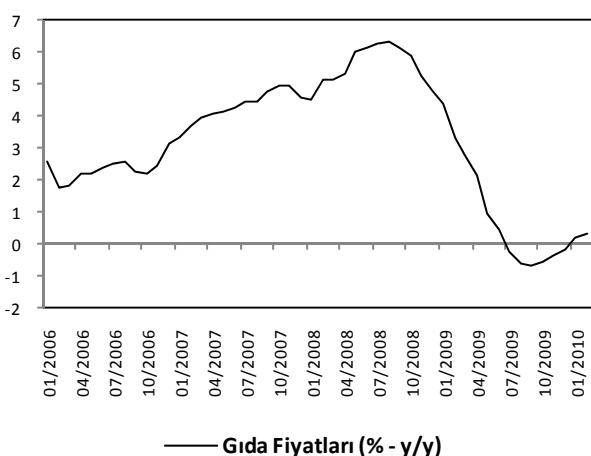
ÜFE

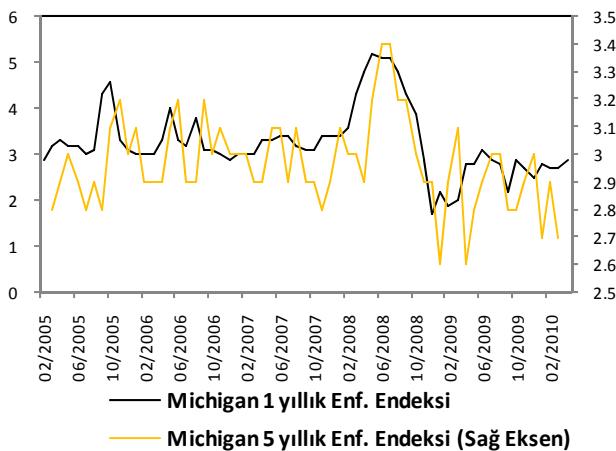
Petrol ve Petrol Ürünleri Enflasyonu

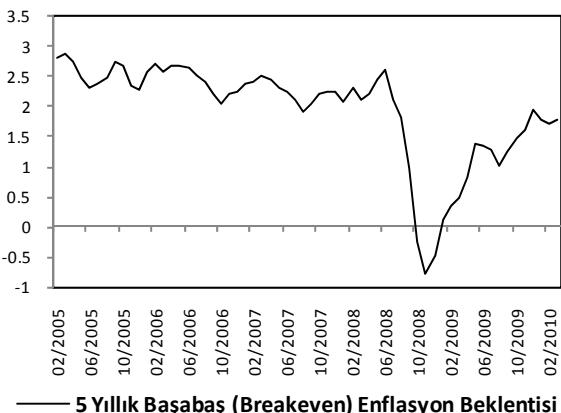
Gıda Enflasyonu

Michigan Enflasyon Beklentisi

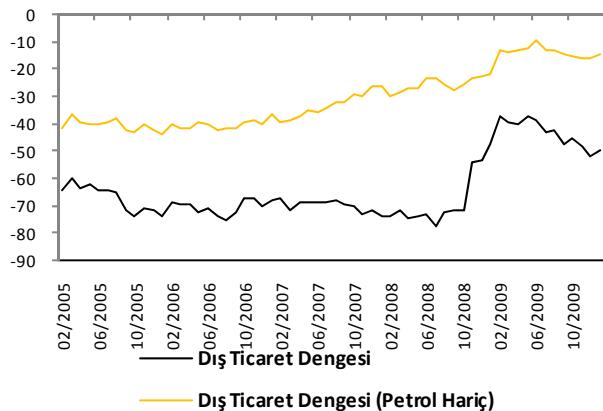

Piyasa Enflasyon Beklentisi

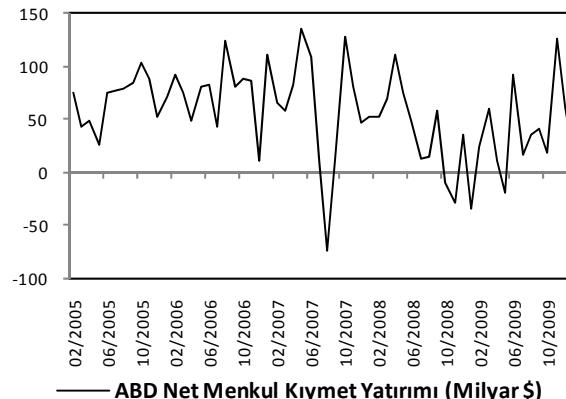

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

ABD Dış Ticaret Dengesi

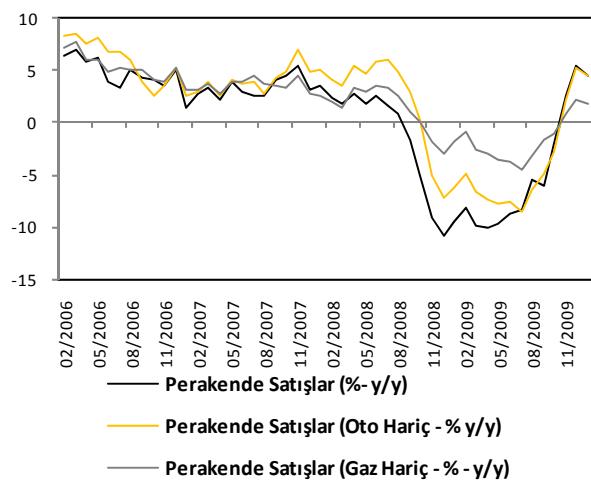

ABD Menkul Kıymetlerine Net Yabancı Yatırımı

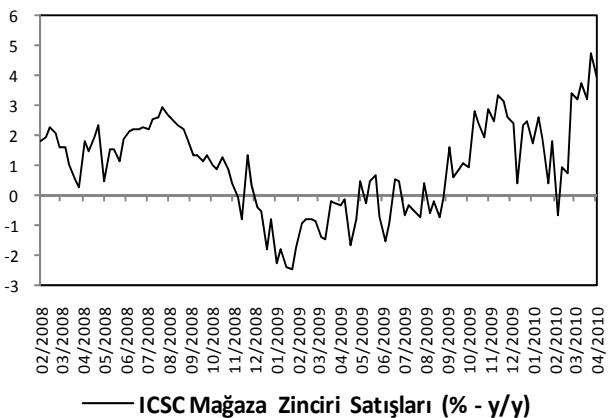

TÜKETİM GÖSTERGELERİ

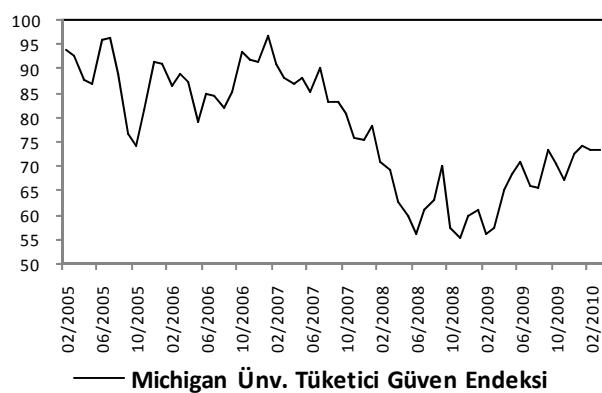
Perakende Satışlar

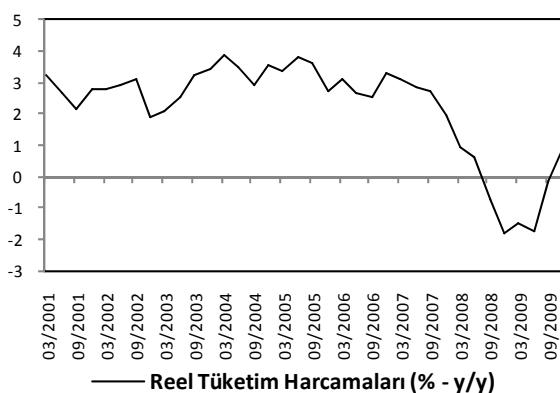
Haftalık Perakende Satış Verileri

Michigan Üniversitesi Güven Endeksi

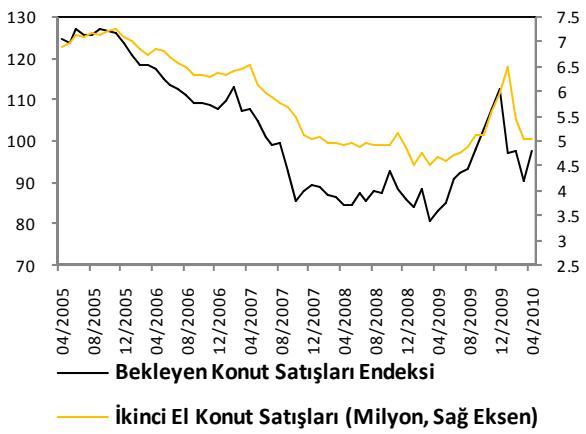

Tüketim Harcamaları

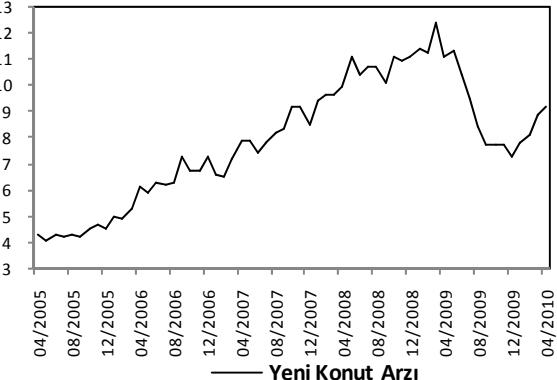

KONUT PİYASASI GÖSTERGELERİ

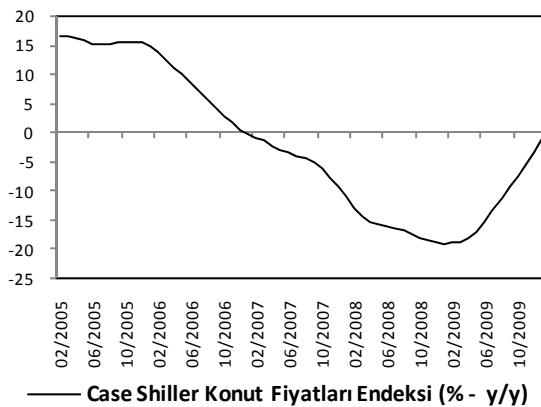
Konut Satışları

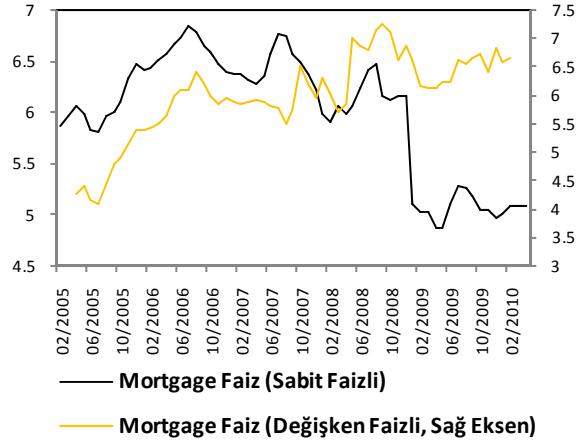
Haftalık Perakende Satış Verileri

Case Shiller Konut Fiyat Endeksi

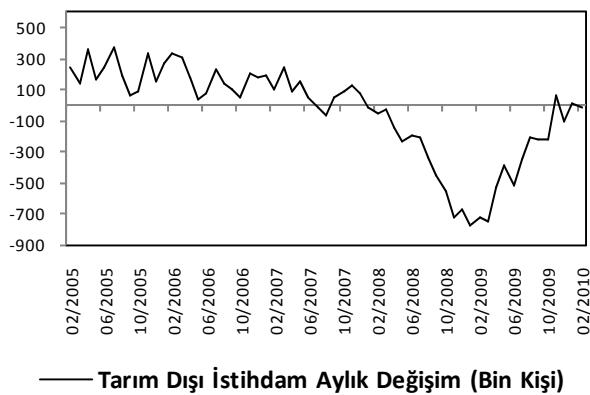

İpotecli Menkul Kıymet Faiz Oranı

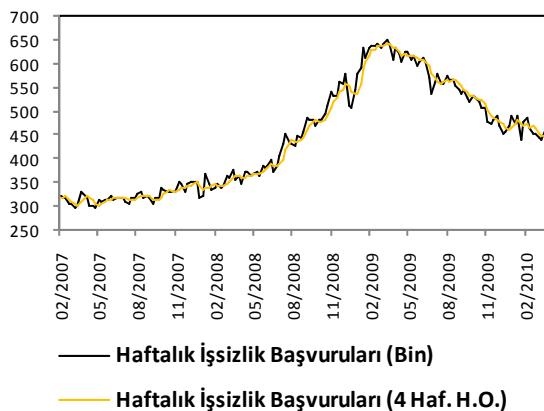

İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ

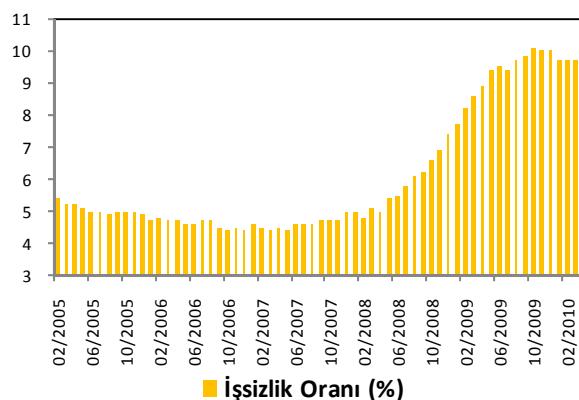
Tarım Dışı İstihdam

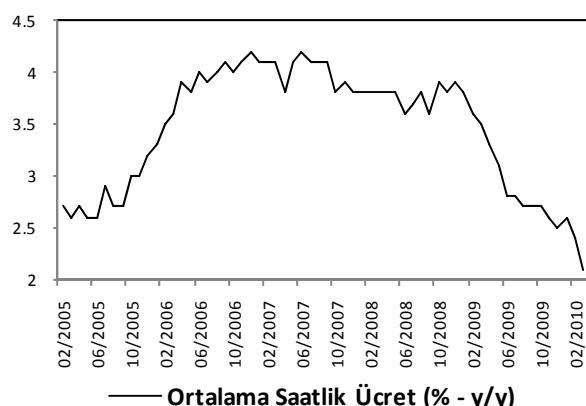
Haftalık İşsizlik Başvuruları

İşsizlik Oranı

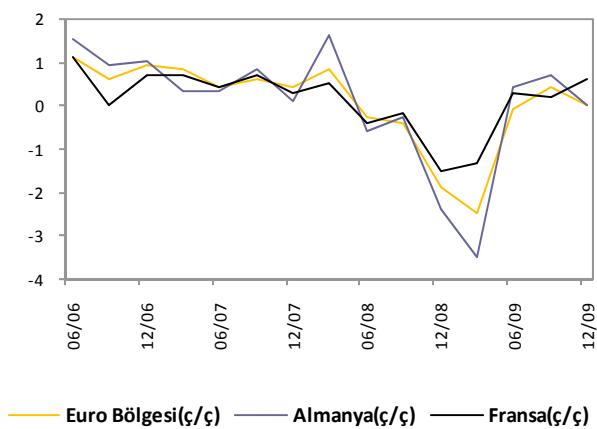
Ortalama Saatlik Ücret

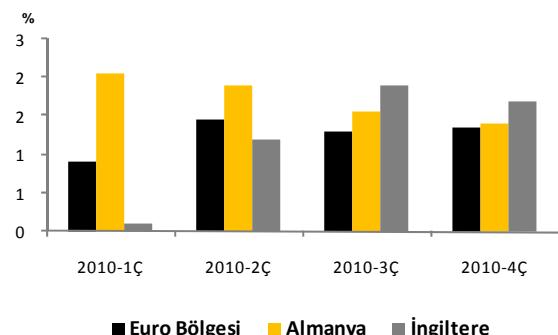
EURO BÖLGESİ

AKTİVİTE GÖSTERGELERİ

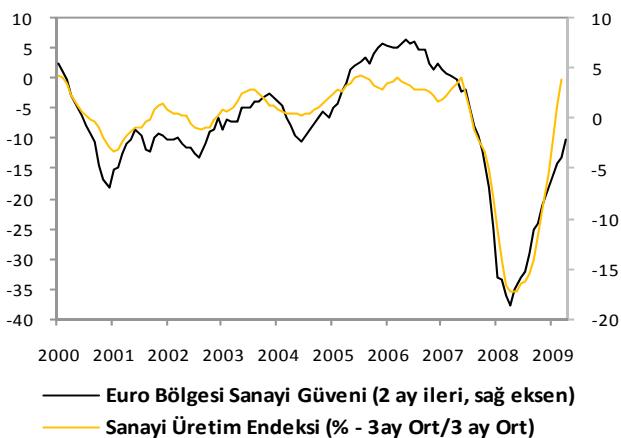
Büyüme (Çeyreklik)

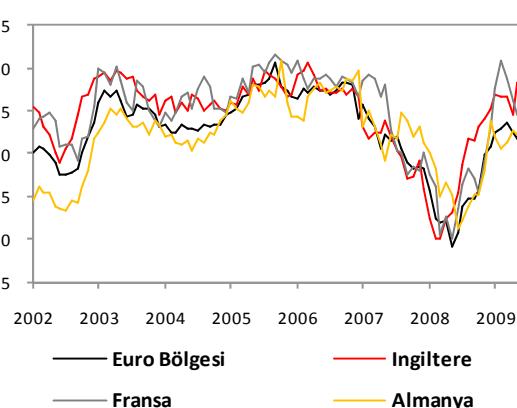
Büyüme Tahminleri

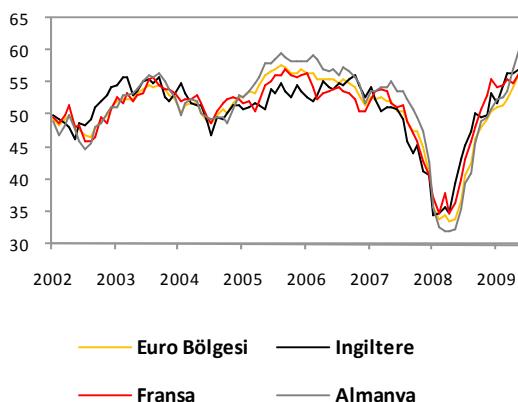
Sanayi Üretimi ve Güven Endeksi

Hizmetler PMI

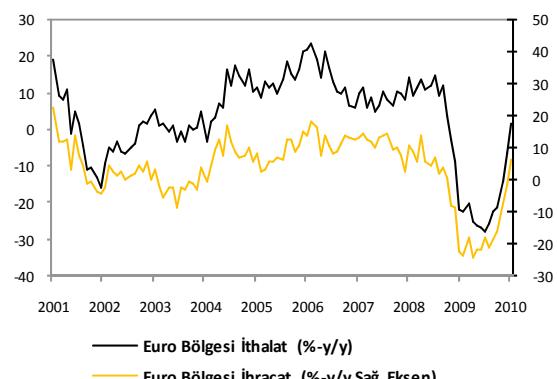

İmalat Sanayi PMI

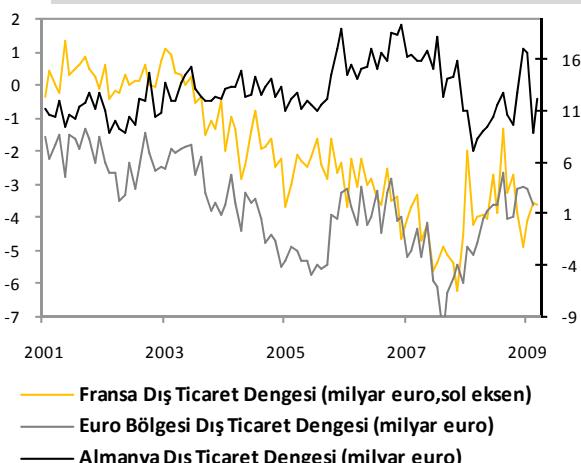

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

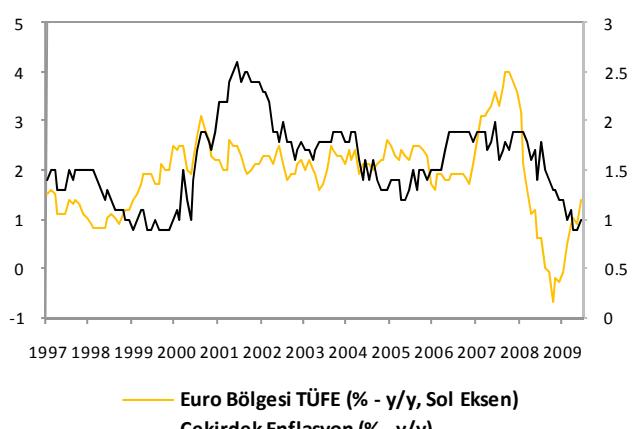

Dış Ticaret Dengesi

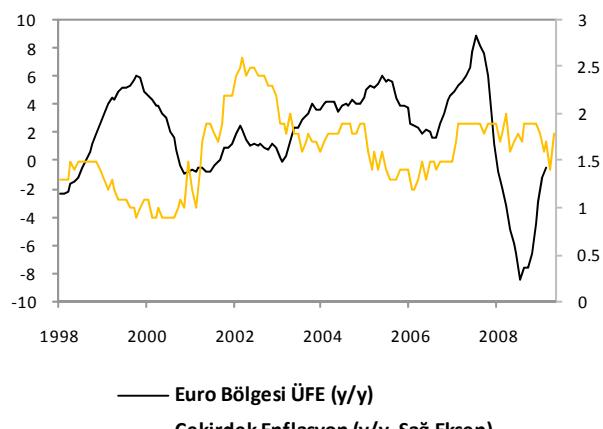

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

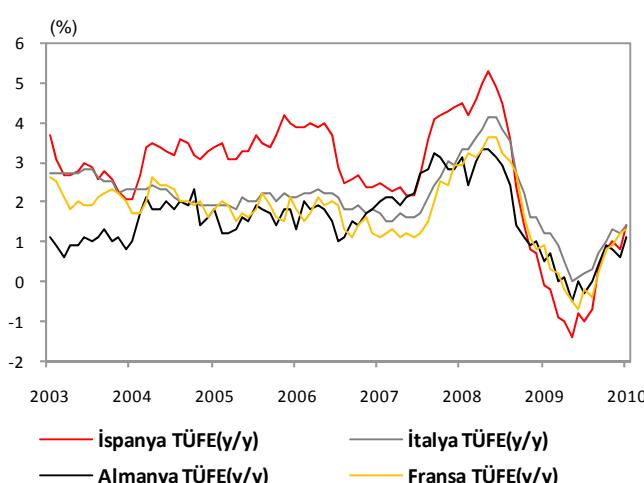
TÜFE ve Çekirdek Enflasyonu

ÜFE ve Çekirdek Enflasyonu

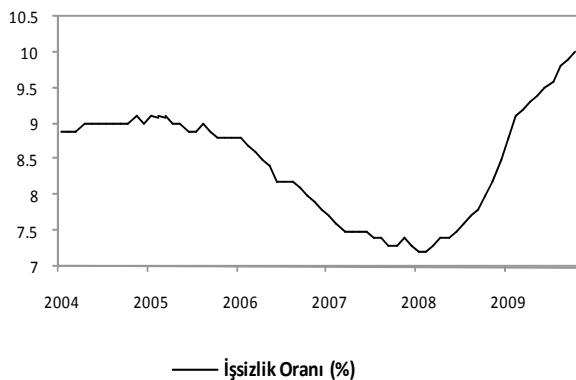

TÜFE

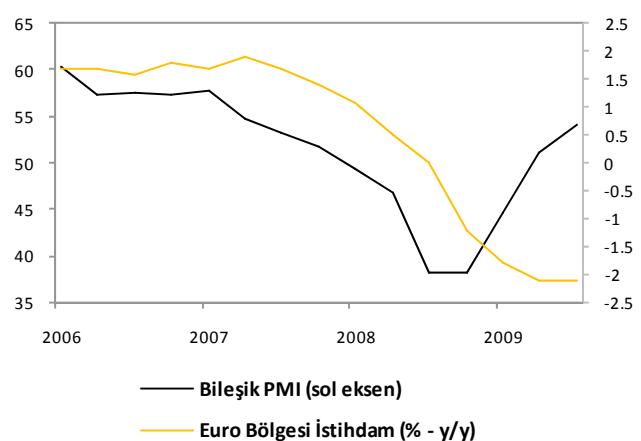

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

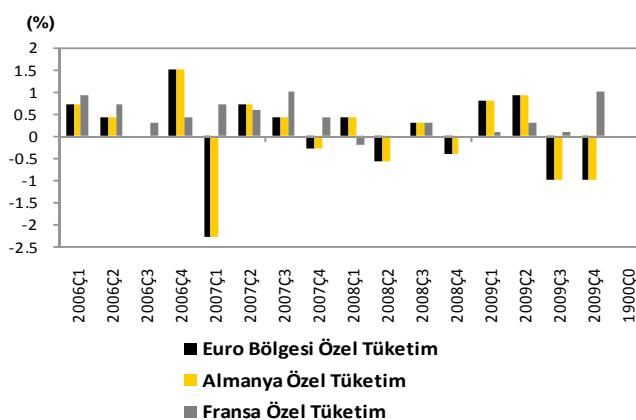

İstihdam ve PMI

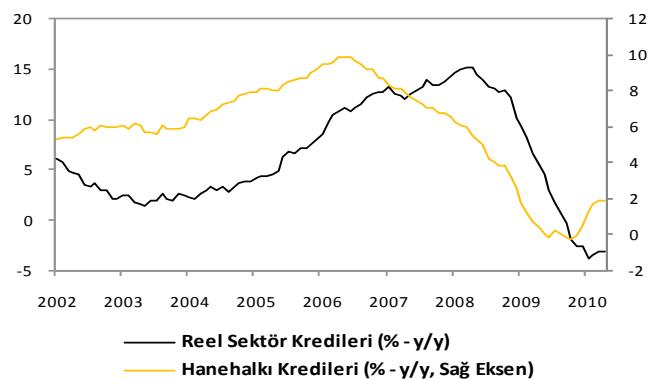

TÜKETİM GÖSTERGELERİ

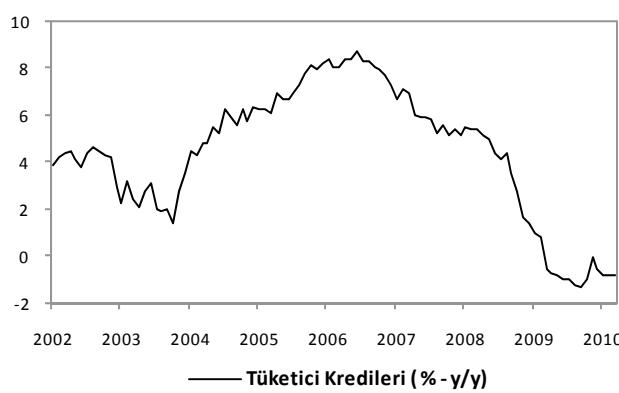
Özel Tüketim

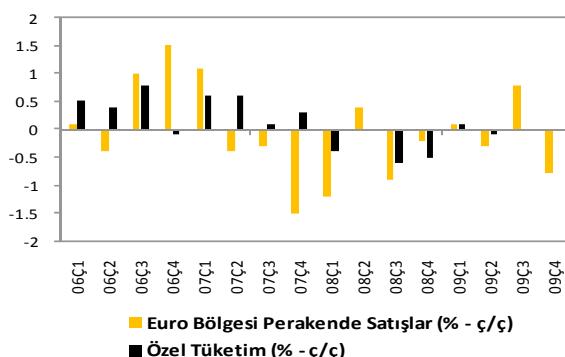
Krediler

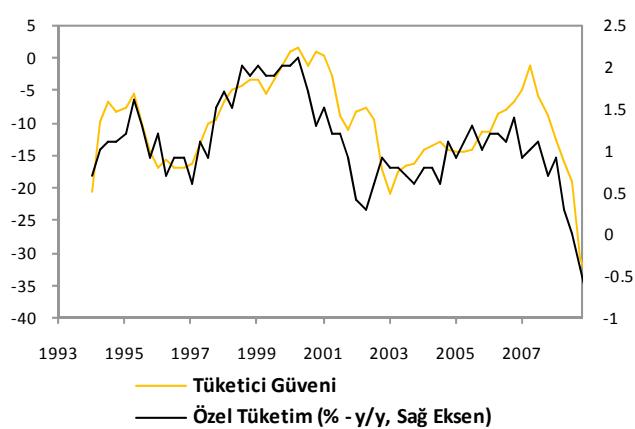
Tüketicili Kredileri

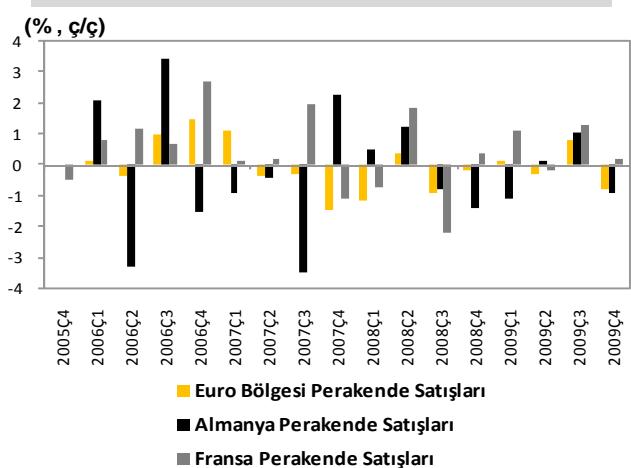
Perakende Satışlar ve Özel Tüketim

Tüketici Güven Endeksi ve Özel Tüketim

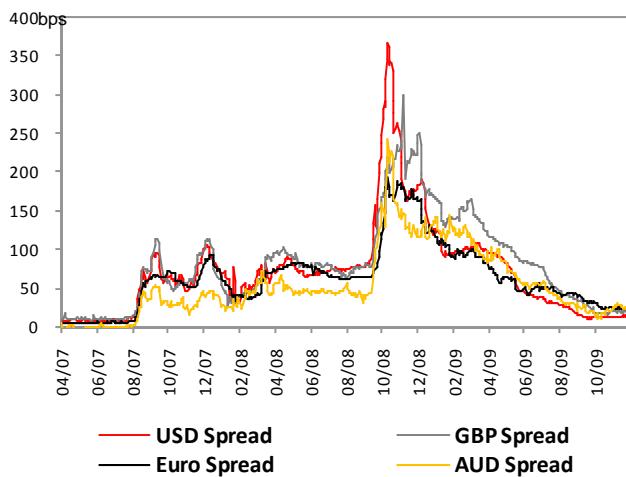

Perakende Satışlar

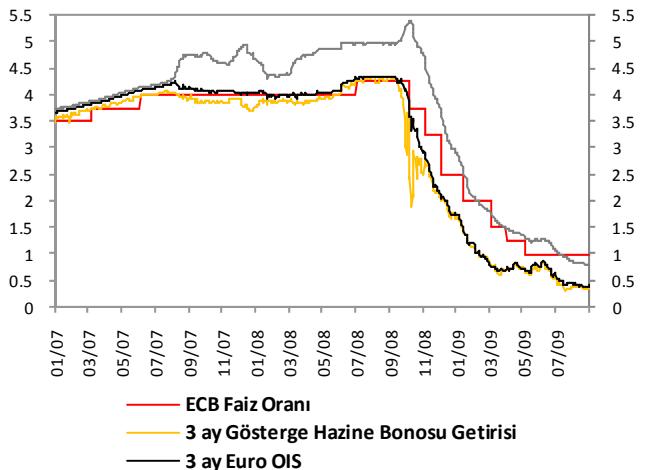

LİKİDİTE GÖSTERGELERİ

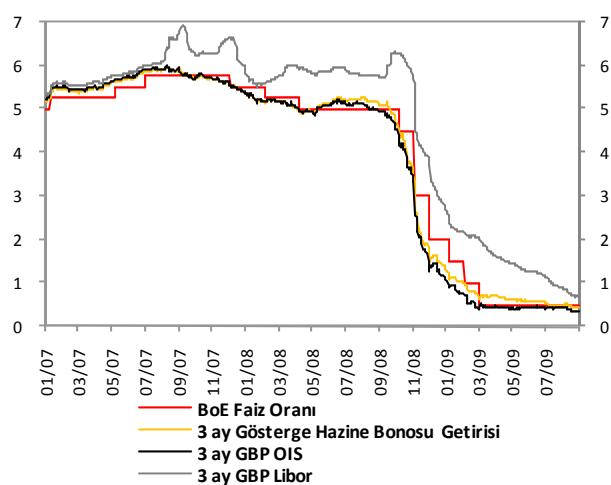
LIBOR ve OIS Spreadları

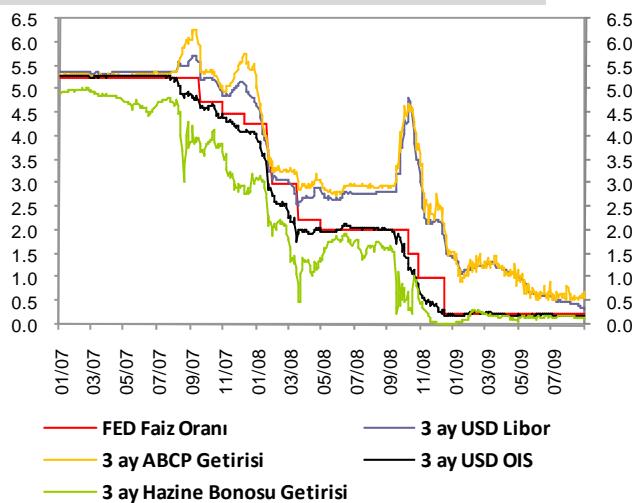
Euro Bölgesi Kısa Vadeli Faiz Oranları

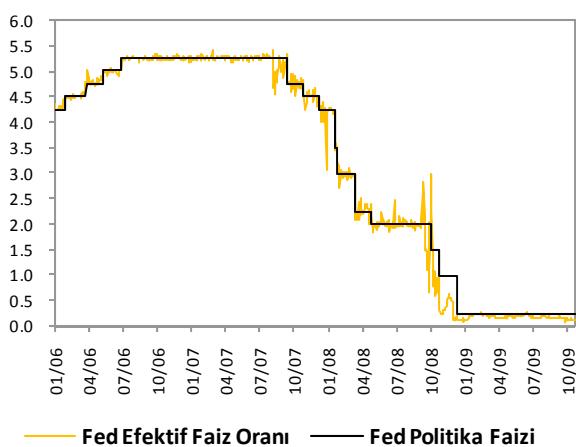
İngiltere Kısa Vadeli Faiz Oranları

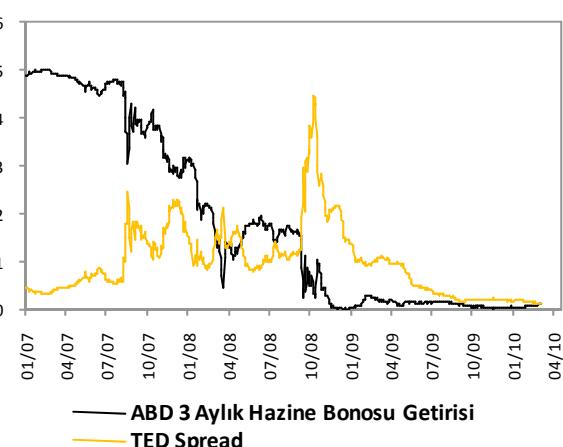
ABD Kısa Vadeli Faiz Oranları

FED Politika Faizleri

FED Politika Faizleri

Serkan Özcan	Baş Ekonomist	serkan.ozcan@vakifbank.com.tr	0312-455 70 87
Cem Eroğlu	Kademli Ekonomist	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0312-455 84 80
Nazan Kılıç	Ekonomist	nazan.kilic@vakifbank.com.tr	0312-455 84 89
Bilge Özalp Türkarslan	Ekonomist	bilge.ozalpturkars@vakifbank.com.tr	0312-455 84 88
Zeynep Burcu Çevik	Ekonomist	zeynepburcu.cevik@vakifbank.com.tr	0312-455 84 93
Seda Meyveci	Araştırmacı	seda.meyveci@vakifbank.com.tr	0312-455 84 85
Emine Özgü Özen	Araştırmacı	emineozgu.ozen@vakifbank.com.tr	0312-455 84 87
Naime Doğan	Araştırmacı	naime.dogan@vakifbank.com.tr	0312-455 84 86
Halide Pelin Kapitan	Araştırmacı	halidepelin.kaptan@vakifbank.com.tr	0312-455 84 83

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.